

4. søndag efter Trinitatis d. 24. juni 2018

Salmer:

15: Op al den ting, som Gud har gjort

613: Herre, du vandrer forsoningens vej

688: Skal kærlighed sin prøve stå

27: Du gav os efter dit behag

477: Som korn fra mange marker

697: Herre, jeg vil gerne takke

Prædikentekst: Matthæusevangeliet 5,43-48

Jesus sagde: »I har hørt, at der er sagt: ›Du skal elske din næste og hade din fjende.‹ Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer, for at I må være jeres himmelske faders børn; for han lader sin sol stå op over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige. Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvad løn kan I så vente? Det gør tolderne også. Og hvis I kun hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Det gør hedningerne også. Så vær da fuldkomne, som jeres himmelske fader er fuldkommen!«

Lad os lave et lille tankeeksperiment. Hvis vi skulle bestemme, hvem Gud lod sin sol stå op over, og hvem han lod det regne over, mon ikke vi så ville være lidt mere selektive end Gud? Jeg synes i hvert fald godt at nogle af verdens mere eller mindre diktatoriske ledere kunne trænge til en dag uden sol og nogle måneder uden frugtbar regn. Mon ikke Putin, Erdogan og deres skumle kumpaner så kunne lære det? Lære at opføre sig ordentligt. Lære ikke at være i halvskjult krig med andre lande, lære ikke at udnytte kupforsøg til at skabe store udrensninger blandt deres politiske modstandere.

Men nu er det – heldigvis - Gud, der regerer og styrer, og han har skabt og opretholder stadig verden. De gode og de onde, de retfærdige og de uretfærdige, får lige store dele af varmende sol og frugtbar regn. For hvis jeg skulle bestemme, hvis I skulle bestemme, så ville vi nok ikke være helt enige om, hvem det lige er, der er god og retfærdig, ond og uretfærdig. Vi ville nok oftest mene, at vi selv havde brug for og fortjent den dejlige sol og tilpas mængder regnvand til marker og haver.

Og hvorfor skulle Gud ikke handle på samme måde? Gud er god og retfærdig, så han må vel være særlig mild og kærlig netop overfor de gode og retfærdige?

Nej, så enkelt er det ikke.

Når vi læser Det Gamle Testamente og hører om, hvordan Gud er Gud for det jødiske folk, så kunne vi ellers godt få den tanke. For det jødiske folk var Guds særlige folk. De bliver udvalgt frem for andre folk på jorden. Og i en del situationer får de besked på at behandle deres nabofolk med alt andet end kærlighed. Ja, Gud kan til tider i Det Gamle Testamente virke som en krigergud, som er med i krig for sit folk og hjælper dem til at sejre over deres fjender.

Gud passer på sit folk. De må ikke udslettes, for han har særlig planer med dem. Planer, som viser deres sande ansigt, når vi når frem til Det Nye Testamente og møder Jesus.

Men i Det Gamle Testamente finder vi også den kærlige omsorg for dem, som ikke lige er en del af den udvalgte flok. I læsningen fra Det Gamle Testamente, fra 5. Mosebog, befaler Gud sit folk at tage sig særligt af enkerne, af de fremmede og de faderløse. De svage skal man gemme neg, oliven og vindruer til, når man dyrker sine marker og haver. Dem skal man særligt tage sig af. Så i Det Gamle Testamente finder vi også befalinger om kærlighed til dem, som måske ikke lige er en del af Guds folk. For det var de fremmede i hvert fald ikke.

Alligevel er det forståeligt, at en del jøder har lagt lidt ekstra til Guds bud. De har rigtigt nok forstået, at de skal elske sin næste som sig selv. Men, som Jesus citerer i dagens evangelietekst, så har en del hørt det som, at man så også skulle hade sine fjender. Det har Gud aldrig befalet. Men når Gud nu passer særligt godt på sit eget folk, og når han drager i krig sammen med sit folk mod nabofolkene, så må det da betyde, at man skal hade sine fjender, ikke? For vi er jo selv de gode og retfærdige, nabofolkene de onde og uretfærdige.

Det er så nærliggende at tænke sådan. Også for os. Det er lettere at elske vores venner end dem, som irriterer os. Lettere at elske dem fra vores egen kreds end dem fra en anden kreds. Lettere at elske dem fra vores landsby end dem fra nabolandsbyen. Lettere at elske danskere end svenskere. Lettere at elske dem, som forstår vores humor, end dem, som ikke gør. Lettere at elske dem, som tænker på samme måde som os, end dem som har sære tanker. Lettere at elske dem, som stemmer

på det samme politiske parti som os, end dem der stemmer på et af de andre dumme partier. Lettere at elske dem, som har den samme holdning til klimaspørgsmål, til konventionel landbrug vs. økologisk landbrug, til teologi, til køn og seksualitet, til præsteboliger og alt muligt andet. Det er lettere at elske dem, som ligner os. Måske fordi vi egentlig har lettest ved at elske os selv.

Nej, siger Jesus. Du skal ikke nøjes med at elske dig selv. Du skal ikke nøjes med at elske dem i din egen kreds eller dem, som er enige med dig. Som det blev antydnet i den gammeltestamentlige læsning, så skal kærligheden længere ud. Ja, helt ud til vores fjender.

Fjender. Dejligt Jesus lige nævner fjender. For så kan vi godt slappe af igen. For dem har vi da ikke nogle af. Vel? Jeg har i hvert fald ikke. Har I?

De færreste af os har fjender. Det er de fleste af os for konfliktsky til, eller vi er for omgængelige og hyggelige. Vi gør for lidt af det, vi virkelig tror på og brænder for, så folk kan støde sig på os og blive vrede på os.

Men når Jesus siger, at vi skal elske vores fjender, så er det ikke kun vores fjender. Jesus bruger billedet med fjender, fordi for en del jøder hang fjendehad naturligt sammen med at elske medmennesker, dem fra ens egen gruppe. Og det er den tilføjelse til næstekærlighedsbuddet, Jesus kritiserer. Næstekærligheden er ikke kun for dem i din egen gruppe eller kreds, men den gælder også fjenden.

Vi har som sagt nok ikke fjender. Men kærligheden skal også række til alle dem, der ligger i det der grå felt mellem at være vores vennekreds og vores fjender. Dem, som vi hverken er helt vildt glade for eller helt vildt sure på. Dem, vi ikke regner for noget. Dem vi er ligeglade med. Dem vi ryster på hovedet af. Dem som irriterer os, og derfor holder os lidt væk fra. Dem som spilder vores tid. Dem der gør vrøvl ved kassen i Netto og forsinker alle. Den, der kører råddent i trafikken og er til fare for os alle. Dem, der siger dumt eller ligegyldigt sludder på fjernsynet eller i avisen. Dem, som træder os på tærne indimellem. Alle.

Nu bliver det pludselig knap så overskueligt. Og spørgsmålene melder sig.

For det første, har vi kærlighedsfølelse nok til det?

For det andet, hvorfor går Gud så meget op i, at vi skal elske vores fjender og alle dem, vi er ligeglade med?

Først det med kærlighedsfølelsen. Det er rart, når vi har kærlige følelser for vores familie og venner. Det svinger med den slags. Og heldigvis er kærlighed ikke først og fremmest en følelse. Men en handling. Det gælder over for vores venner og familie. Vi elsker dem ved at sørge godt for dem. Ved at bruge tid på dem. Ved at give dem opmærksomhed. Ved at give dem en gave indimellem eller et knus. Ved at anerkende dem, for det de gør og er. Ved at gøre en tjeneste for dem. Så føler de sig elskede. Så ved de sig elskede.

På samme måde med kærligheden til vores fjender og dem, vi er ligeglade med. Det er også en handling. At åbne døren for en med en dårlig fortid eller en plettet straffeattest. At vise tillid og åbenhed til dem, vi møder på vores vej. At være den første til at sige undskyld. At prøve at få forsoning. At tilgive, selv dem der forfølger os. At se folk i øjnene, når vi taler med dem. Det er kærlighed. At give et ordentligt håndtryk. At lade være med at sladre om andre. At sige tak for turen til buschaufføren eller tak for mad i forsamlingshuset eller på en restaurant. At hilse på dem, vi møder, også selvom de kommer gående med en stor farlig hund eller kørende i en langsom traktor, som fylder hele vejen.

Kærligheden er en handling. En handling som skal mærkes. Både af vores venner, vores fjender og dem, vi er ligeglade med. Men har vi nok af de kærlige handlinger? Eller løber vi tør for dem, når vi har forsøgt i noget tid? Det tror jeg. Det er umuligt for os at være kærlige mod alle, vi møder, hvad enten det er fjender eller nogle, vi er ligeglade med.

Så for det andet, hvorfor går Gud så meget op i, at vi skal elske vores fjender og alle dem, vi er ligeglade med?

Fordi Guds krav til os dybest set er, at vi skal være fuldkomne. Vi skal som hans skabninger afspejle hans væsen. Vores mål som mennesker er at være som Gud er. Lige så kærlig. Lige så sand. Lige så retfærdig. Lige så nådig.

Og Gud lader sin sol stå op over os alle. Lader sin frugtbare regn falde over os alle. Både de onde og uretfærdige. De gode og retfærdige. Både over dem, der elsker Gud og over dem, der hader Gud.

Helt ærlig, når vi stiller det sådan op, så kan det være lidt svært at få plads til os. For vi hader vel ikke Gud. Men elsker vi ham? Vi fejler gang på gang. Vi bruger ikke så meget tid på ham, som vi skylder ham. Vi skyder indimellem helt forbi målet og svigter os selv og vores medmennesker. Vi er langt fra fuldkomne.

Guds kærlighed tilbydes netop også til os, som er i gråzonen. Som hverken er hans allermest trofaste disciple eller hans indædte modstandere. Os, som egentlig gerne vil Gud, men ikke lige får gjort nok ved det, som til tider er lidt ligeglade med ham. Vi glemmer ham, fordi vi bliver så optaget af os selv, af VM i fodbold, af politik, af familieliv og meget andet. Netop vi, som hverken er Guds mest trofaste venner eller fjender, men lidt i gråzonen af ligegyldighed, er også omfattede af Guds skabende og opretholdende kærlighed, af hans sol og regn. Og Gud ønsker inderligt, at også vi skal blive helt omfattede af hans frelse og det liv, han ønsker at række til os. Og det er muligt.

Jesus bad for sine venner. For sine disciple. Han bad for sine fjender, da han hang på korset. Og han bad for alle der i mellem. Dem i gråzonen mellem venner og fjender. Dem, ja, os, som til tider er lidt ligeglade med Gud eller glemmer ham i dagligdagens mange aktiviteter eller bekymringer.

Hvordan får vi så del i det liv og den frelse, han ønsker at give os? Ved at være fuldkomne eller perfekte? Nej, det er umuligt. Men ved i dåb og tro at forbinde os med ham, som elskede alle af et udelt hjerte. Sine venner. Sine fjender. Dem, som var ligeglade med ham. Jesus afspejlede i sit liv Guds fuldkomne kærlighed. I følelse, i ord og i handling. Og pga det liv, som han levede og gav for os, så har vi håb om at vandre i hans spor og række kærlighed til venner, fjender og dem, som vi er lidt ligeglade med. Pga. den død han døde for os, så har vi håb om tilgivelse for vores fejl og synd. Pga. den sejr han vandt over døden, så har vi håb om evigt liv.

For Jesus, Guds fuldkomne søn, har gjort alt det, der skal til. Han har vist os vejen og gået den for os. Spørgsmålet er bare om vi vil lade ham være vores eneste håb og liv, vores kilde til trøst og fred.